

GIZ
Radiodifuznih radijskih
in televizijskih medijev
Stegne 1, 1000 Ljubljana

Agencija za komunikacijska omrežja
in storitve Republike Slovenije
Stegne 7, 1000 Ljubljana

Datum: 31.08.2018

**Zadeva: Pripombe in predlogi na predlog programa dela in finančnega načrta ter Tarifo
2019 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila za plačilo za uporabo
radijskih frekvenc**

Spoštovani,

v nadaljevanju pošiljamo pripombe na program dela in na Tarifo 2019 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila za plačilo za uporabo radijskih frekvenc.

Nasprotujemo 36% višjim stroškom poslovanja AKOS-a in 30% višjim nadomestilom

Ne strinjamo se s povišanjem vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila za plačilo za uporabo radijskih frekvenc v višini 30%. Radijski trg se vedno bolj krči. Radijske postaje zmanjšujejo število zaposlenih in se povezujejo v različne formalne ali neformalne mreže z edino željo: da preživijo na trgu. Lokalne radijske in TV postaje sprejemajo najrazličnejše varčevalne ukrepe. Največja konkurenca, ki slovenskim radijskim postajam odžira prihodke, so tuji spletni velikani (Google, YouTube, Facebook itd.). S ponujanjem cenovno ugodnega oglaševanja izginjajo domače radijske postaje. Prav cenovno ugodno oglaševanje ter lokalni doseg sta bila ključna konkurenčna prednost lokalnih radijskih in televizijskih postaj na oglaševalskem trgu. Spletno oglaševanje sedaj omogoča izredno natančno lokalizacijo oglasov za izredno nizko ceno in domači lokalni mediji vedno težje konkurirajo temu trendu. RTV Slovenija svoj poslovni model rešuje s pomočjo RTV naročnine, dve največji komercialni TV postaji pa s plačilom, ki ga dobita od kabelskih operaterjev. Ostali TV in radijski mediji te možnosti nimajo.

Če varčujejo mediji, naj tudi AKOS, ki ga mediji financirajo

AKOS se financira iz plačil iz naslova uporabe frekvenc. AKOS se torej financira tudi iz sredstev medijev. Nesprejemljivo je, da prihodki medijev padajo, AKOS pa povečuje svoje plačilne zahteve do medijev. Če morajo varčevati mediji, naj varčuje tudi AKOS. Iz načrta za leto 2019 pa varčevalnih ukrepov znotraj AKOS-a ni videti. Ravno nasprotno. Stroški poslovanja AKOS-a se bodo v letu 2019 v primerjavi z letom 2017 dvignili za več kot 30%. To je nesprejemljivo.

V finančnem načrtu AKOS-a pogrešamo varčevanje in razbremenitev medijev nepotrebne administracije

Program dela in finančni načrt AKOS-a obsega 104 strani. V celotnem načrtu pogrešamo varčevanje in ukrepe, ki bi radijskim in TV postajam zmanjšali administrativna bremena. AKOS še vedno izvaja

izredno zapletene in drage postopke nadzora, ki so predvsem za manjše medijske hiše izredno obremenjujoči tako s kadrovskega kot s finančnega vidika. Iz bilanc vseh medijev z izjemo tistih, ki dobivajo naročnino ali plačilo od kabelskih operaterjev, je razvidno, da se obseg domače slovenske medijske dejavnosti krči. V programu dela AKOS pogrešamo ukrepe, ki bi na kakršenkoli način izboljšali poslovanje medijev. V programu dela pogrešamo predvsem ukrepe, ki bi zmanjšali zamudne postopke nadzora programskih vsebin, kjer se štejejo sekunde, ki jih poslušalci nikoli ne zaznajo.

V programu dela manjka klasifikacija glasbenih shem

Kljub številnim pozivom AKOS v svoj program dela še vedno ni vključil uvedbo klasifikacije glasbenih shem v radijskih programih oziroma glasbenih formatov. Brez jasno določenih formatov ustrezen razvoj radijskega trga ne bo mogoč. Sistem klasifikacije, po katerem je Val 202 z vidika AKOS-a glasbeno enak Radiu Veseljak, ni pravi in je neživljenjski. Brez določenih formatov AKOS ne more ugotavljati, ali je glasbena ponudba v določeni regiji ustrezna in ali so vsi državljani RS deležni enako pestre glasbene ponudbe. Brez formatov tudi ni mogoče ugotoviti, da je slovenske glasbe določenega formata manj (npr. jazz) kot slovenske glasbe drugega formata (narodno zabavna).

Manjšanje območja pokrivanja domačih radijev in višje dajatve nista spodbudna ukrepa

Vse več izdajateljev radijskih programov opozarja na negativne posledice, ki jih bo imelo manjšanje območij pokrivanja, ki jih nad domačimi radijskimi programi izvaja AKOS. AKOS z ukrepi, ki nimajo ustrezne pravne podlage, zmanjšuje območja ščitena domačih postaj. Da AKOS nima ustrezne pravne podlage je zapisano celo v pravnem mnenju, ki ga je naročil sam AKOS. Kljub temu pa AKOS izredno velike napore vlaga v to, da se območja, kjer je dolžan ščititi domače radijske postaje, zmanjšujejo. Torej AKOS po eni strani zmanjšuje območja, po drugi strani pa dviguje ceno svojih storitev. AKOS, povedano preprosto, zmanjšuje obseg svojega dela in povečuje ceno svojih storitev. Tako ravnanje je nesprejemljivo in ustvarja izredno nespodbudno okolje za razvoj domačih medijev. V primeru motenj imajo domači mediji vedno manj možnosti, da se slednje odpravi.

Finančni nadzori nad lokalnimi TV postajami

Z nekoliko drugačnim problemom se srečujejo lokalne TV postaje, nad katerimi AKOS izvaja intenzivne finančne nadzore, v katerih zahteva celo kopijo vsakega izstavljenega računa. Takih nadzorov ne izvaja niti FURS. Pri tem pa AKOS ne upošteva dejstva, da so praktično vse lokalne TV postaje na robu preživetja in jih s takimi pritiski spravlja samo še v večje težave. AKOS bi moral v svojem programu dela iskati način, kako bo zmanjšal stroške, povezane z nadzorom, ne pa da povečuje stroške svojega poslovanja in izvaja pritiske na vedno bolj obubožane medije.

Bolj transparentno poslovanje javne agencije AKOS

Druga težava AKOS-a je njegovo delovanje, ki ni transparentno. AKOS tako še danes ne ve, koliko stane ura nadzora TV programa. Nadzor programov po ZAvMS predstavlja 10% vseh stroškov poslovanja AKOS in pri tem ni jasno, zakaj mora biti ta nadzor tako drag. Kdorkoli želi o poslovanju AKOS-a izvedeti kaj več ali dobiti pojasnila za odločitve in ukrepe AKOS-a, se izgubi v čakanju na odgovore ali pa dobi odgovore, ki so tako splošni, da v resnici ne ponujajo nobenega odgovora. AKOS bi moral v svoj program dela vključiti ukrepe za povečanje transparentnosti svojega dela.

Večja zaveza k upoštevanju pripomb deležnikov

AKOS bi se moral v svojem programu dela zavezati k večjemu upoštevanju pripomb deležnikov in tistih, ki delovanje AKOS-a financirajo. Neodvisnost agencije ne sme pomeniti, da mora AKOS pri svojem delu ignorirati večino predlogov in pripomb, ki prihajajo od tistih, ki AKOS financirajo. Dogaja se celo to, da avtorji pripomb in predlogov na svoje pripombe in predloge ne prejmejo niti odgovora, iz katerega bi razumeli, zakaj le-ti niso bili upoštevani. V zadnjem času javnost zato vse težje izve, zakaj je AKOS sprejel določene odločitve in kaj so resnični argumenti, ki so botrovali določeni odločitvi. AKOS je javna agencija in zato bi se kot taka morala truditi k čim bolj javnemu delu in ne obratno. AKOS bi se moral v svojem programu dela zavezati, da bo na vse predloge in pripombe vedno odgovoril z obrazložitvijo, zakaj jih je oziroma jih ni upošteval. V upanju, da boste pripombe upoštevali, vas lepo pozdravljam

Leo Oblak, poslovodja združenja